

Skövde Biodlareförening

1892-1967

Inför Skövde Biodlareförenings 75-års jubileum 1967

Inför ett jubileum vill tanken gärna gå tillbaka för att skåda det som skett under de år som gått. Man fylls av beundran för det arbete som våra föregångare nedlagt. Ingen möda har sparats när det gällt att göra sin insats för den förening som nu efter 75 år fortsätter att arbeta i stort sett lika som vid starten år 1892.

När vi, jäktade nutidsmänniskor, ser tillbaka på den tidens arbetsuppgifter i föreningslivet, med styrelseledamöter över en stor del av Skaraborgs län. Hur kunde de genomföra sitt arbete, det är ofattbart för oss år 1967 som klagar om parkeringsplatsen skulle ligga några tiotal meter från möteslokalen.

Man kan konstatera att dessa som arbetat i föreningen under de första åren ej hade andra möjligheter än att gå de mil som behövdes för att delta i styrelse och föreningsmöten.

Heder åt dessa Kämpar!

Tack vare den gnista som tändes och det gemensamma intresset har arbetet fortsatt, samt utvecklats, under de år som gått.

I början av 50-talet skedde en förnyring av dåvarande styrelsen med F. Nordberg i spetsen. Då fick arbetet en ny inriktning, bl.a. genom de varje månad återkommande studiekvällarna. Vid Nordbergs avflyttning efterträddes han som ordförande av Eric Thorsell, som fortsatte på den inslagna vägen med studier och underhållande sammankomster. Föreningsmötena blev av den karaktären att medlemmarna mötte upp i stort antal med eller utan familjemedlemmar.

Studiecirklar har anordnats i samarbete med ABF och detta har varit till stor nytta inte minst genom att intresset väckts för biodlingen och några medlemmar tillförts föreningen den vägen.

Utflykter har varit ett inslag i arbetet som vunnit medlemmarnas gillande för att inte tala om de julfester som genom allas vår Erik Franzén fått en särskild plats i vårt minne. Sommarkurserna med Åke Stadig som kursledare är något som medlemmarna inte vill vara utan, det visar deltagarantalet som ibland vara nära 100 %.

Skövde Hushållningsgille har under åren som gått visat sin förståelse genom att bevilja anslag till inköp av drottningar för att få bättre bin.

Efter denna lilla återblick vill jag, förutom dem som nämnts tidigare, nämna några av de som idag arbetat inom Skövde Biodlareförening. Bertil Björk, mångårig sekreterare, en eldsjäl när det gäller föreningens arbete. Börje Edvardsson, oförtröttlig när det gäller att skapa program och göra det trivsamt vid våra tillställningar. John Larsson, kassör sedan många år, lugn och trygg och gör inga utbetalningar i onödan varför ekonomin är relativt god. John Anglemyr är den som aldrig drar sig för

ett uppdrag, antingen det gäller några ton socker som skall till medlemmarna eller hjälp med ett mötesprogram.

Utöver dessa finnes en lång rad medlemmar som alltid ställer sig till förfogande när det gäller föreningens bästa.

Efter denna lilla presentation kan man konstatera att läget i dag är ljust för Skövde Biodlareförening och uttrycka den förhoppning att biodlingen i våra trakter må fortsätta att gå framåt och utvecklas.

K.Edén

Historik inför 75-års jubileum

Inför vår Förenings sjuttiofemåriga tillvaro är det ofrånkomligt att se tillbaka på år som gått. Det är väl tyvärr så att vi nutida biodlare inte riktigt kan sätta oss in i de svårigheter våra föregångare hade när föreningen startades. En sak är dock säker, intresse och arbetsvilja saknades sannerligen inte.

Vi vill här i korthet delge några data och händelser inom föreningen. Den drivande kraften inom biodlingen i länet var skolläraren J.W.Lewren i Väring. Han var en mycket kunnig och framsynt biodlare vars minne vi nu har särskild anledning att erinra oss.

Den 17 december 1892 samlade Han och inspektör Bagge på Suntetorp ett antal biodlare i Skövde folkskola för att om möjligt bilda en biodlareförening i Skövde.

Enligt berättelse av läraren Thoren, Kafås var avsikten att bilda en förening vars arbetsområde skulle omfatta länets mellersta delar. Men ser vi lite till mötesdeltagarnas hemvist får namnfrågan sin förklaring. Troligt var att mötesdeltagare fanns från följande orter: Skövde, Väring, Grefbäck, Tibro, Värsås, Sparlösa, Finnerödja, Korsberga och Falköping. Mycket troligt var att ytterligare orter var representerade. Medlemsavgiften, som senare fastställdes vid sammankomsten, var femtio öre och ansågs måhända vara hög varför en del ej antecknade sig som medlemmar. Så var förhållandet med ovannämnde Thoren, det har han själv berättat.

Det syntes ej råda några delade meningar utan föreningen bildades och den skulle kallas Skaraborgs läns Biskötareförening. Som medlemmar antecknade sig 28 biodlare och till styrelse valdes följande biodlare: ordförande J.W.Lewren, Väring, v.ordf.rådman J.A.Carlvist, Skövde, sekreterare J.Fryden, Grefbäck, kassör A.Bagge, Suntetorp, v.sekr. J.W.Andersson, Tibro. Till styrelsesuppleanter valdes A.Ljungström, Sparlösa och A.Eriksson, Värsås. Som synes var posternas fördelning jämn över ett stort område av länet.

För att bilda en kassa beslöts att årsavgiften skulle vara femtio öre. Vidare uppdrogs åt styrelsen att utarbeta ett förslag till stagar. Föreningens arbete började med sammanträde i Skövde folkskola den 28 januari 1893. Albin Ljungström höll föredrag om biodlingens betydelse och styrelsen hade fullföljt sitt uppdrag och utarbetat ett förslag till stadgar. Förslaget antogs av mötet, dessa första stadgar utkom i tryck 1896, då med tillägg av § 9 vilken antogs vid ett möte den 27 april 1895.

Stadgar för Skaraborgs läns Biskötareförening

§ 1.

Föreningens ändamål är att sprida kunskap om och färdighet i det bästa sättet att sköta bin och fördelaktigaste sättet att tillgodogöra sig därigenom vunna produkter.

§ 2.

Föreningen vill verka för detta ändamål genom att anordna föredrag, hålla sammanträden för öferläggningar och spridande af passande skrifter, genom utställningar, genom anskaffande till billigaste pris af till biskötsel hörande föremål.

§ 3.

Medlem af föreningen kan en hvar vän av föreningen biskötsel blifva, som därtill anmäler sig hos ordföranden i föreningen eller hos någon af föreningens styrelsemedlemmar.

§ 4.

Hvarje ledamot betalar en årsavgift af 50 öre, som erlägges vid föreningens vårsammanträde. Ledamot som under 2 år ej erlägger årsavgift, anses därigenom ha ur föreningen utgått.

§ 5.

1. Styrelsen utgöres af 5 medlemmar jämte 2 suppleanter, som väljes för 1 år. Val af styrelse sker genom slutna sedlar.
2. Föreningen utser bland sig ordföranden, vice ordförande, sekreterare, v.sekreterare, kassör och suppleanter.
3. Styrelsen sammankallas på dag som af ordföranden bestämmes, och bör kallelsen därtill minst åtta dagar förut af honom utfärdas.
4. Överläggningsämnen insändas till ordföranden före den 1 april till vårsammanträdet och före den 1 augusti till höstsammanträdet, och eger styrelsen, bestämma hvilka överläggningsämnen, som skola vid ett kommande möte behandlas.
5. Styrelsemedlemmarna äro gemensamt ansvarige för vården om föreningens angelägenheter.
6. Ordförande förer ordet vid föreningens och styrelsens sammanträden, öfvervakar att dess beslut bringas i verkställighet samt leder löpande ärenden. Vice ordföranden träder, då ordföranden har förfall, i hans ställe.
7. Sekreteraren förer protokollet vid föreningens och styrelsens sammanträden.
8. Kassören förer fullständig förteckning över föreningens medlemmar, uppbär föreningens inkomster samt förvaltar föreningens tillgångar på sätt, som styrelsen föreskrifver.

9. Räkenskaperna afslutas med kalenderår och lemnas före den 1 februari till revisorerna.

§ 6.

1. Föreningen har årligen tvenne sammanträden, ett i förra hälften af april och ett i senare hälften af augusti månad.
2. Tiden för nästa sammanträde bestämmes af styrelsen med platsen af föregående sammanträde, och kungöres sedan i någon eller några af länets tidningar minst 14 dagar före blifvande möte.
3. Å första sammanträdet uppläses styrelsens årsberättelse samt revisorernas berättelse.
4. När styrelsen så finner nödigt, eger den utlysa extra sammanträden.
5. Å ordinarie höstsammanträde väljes styrelse för det kommande och tvenne revisorer för det löpande året samt granskas ett af styrelsen upprättat inkomst- och utgiftförslag för nästkommande år.
6. För utbyte af åsikter och erfarenhetsrön anordnas vid föreningens sammanträden diskussioner öfver af medlemmarna framställda frågor. Dessutom anordnar föreningen genom sin styrelse vid höstsammanträdet, så vidt ske kan, en utställning af redskap, produkter och andra för biskötseln nyttiga föremål.

§ 7.

Vid föreningens sammankomster eger hvarje närvarande medlem en röst. Alla frågor med undantag af val af styrelsen och sådana, som röra ändring eller tillägg i dessa stadgar eller i fråga om föreningens upplösning, afgöres med öppen omröstning och med enkel pluralitet. Vid lika röstetal skilje lotten.

§ 8.

Förslag till ändring af eller tillägg till dessa stadgar afgifves till styrelsen, föredrages jämte styrelsens utlåtande samt afgöres vid tvenne på hvarandra följande sammanträden, hvartid minst 2/3 af de rösterna erfordras för bifall. Samma bestämmelser skola följas då fråga väckes om föreningens upplösning.

§ 9.

Å orter där ett allmännare intresse för biskötsel förspörjes, bildas kretsafdelningar, hvilka sortera under den allmänna länsföreningen och till densamma redovisas årsafgifter mot åtnjutande af i dessa stadgar omförmälda förmåner.

Tryckta å Boktrycker-Bolaget i Sköfde 1896.

Att föreningen hade arbetslust framgår av det hastigt ökande medlemsantalet och de många och tillsynes intressanta mötena, där samma problem diskuterades som vi alltjämt gör på våra möten. Redan från början var vår förening inställd på ett länsomfattande arbete, vilket framgår av att anslag söktes hos Hushållningssällskapet. Ansökan vann gehör och ett anslag om 200 kr årligen beviljades, anslaget utgick första gången 1895. Inom parentes kan nämnas att Hushållssällskapet redan 40 år tidigare lämnat anslag till biodlingens främjande i länet. Föreningen deltog redan första året i en utställning i Mariestad.

1895 anordnades en biutställning i Skövde med livligt deltagande. Det förefaller som utställningen varit förlagt till badhuset och bland de kostnader som förelåg må antecknas "Arbetslön för 2 karlar 2½ dag 5 kronor" Att föreningen var mån om bistammens förnyelse finner vi i anteckningar för året, 12 krainersamhällen inköpta till ett pris av 72 kronor. Under de två år som gått hade medlemsantalet ökat våldsamt och närmade sig nu 200, varför det ansågs vara av behovet påkallat att bilda kretsar. Så var fallet i Falköping där ett 60 tal biodlare samlades i rådhuset den 1 juni 1895 för att höra Lewren hålla föredrag om biodlingens betydelse, samt binas skötsel i halm och trågupor. Efter föredraget bildades så Falköpings kretsen med 42 medlemmar vid starten. Vi ser tillbaka ett år till 1894 för att konstatera att föreningen detta år ej hade några utgifter, men väl en inkomst av kr. 38,44.

1896 fortsatte bildandet av nya kretsar. Den 30 maj bildades Mariestadskretsen, den 6 juni Lidköpingskretsen och den 13 juni var turen kommen till Hova. Härmed var kretsbildningen slut för vår förening. Kretsbildningen medförde givetvis en kraftig nedgång i moderföreningen medlemsantal, vilket var avsikten från början. Man kan ej heller bortse från medlemmarnas önskan att i orten få en förening, för ett bättre arbete för biodlingens främjande skulle bli möjligt. Ur kassan för året finner vi en inkomst på 451 kronor, varav Hushållningssällskapet anslag 200 kr och medlemsavgifter 100:50 kr. På utgiftsidan fortsatte vi att inköpa krainerbin, delade ut premier vid utställningar, betalade kurser samt kostnaderna för bildandet av 3 kretsar med kronor 15:85.

1897 Sedan kretsbildningen fullbordats synes arbetstakten nedgått avsevärt. Ur kassan saxar vi: Inkomster, Hushållningssällskapet 200 kr, från kretsarna medlemsavgifter Falköping 30 kr, Mariestad 10:50 och Lidköping 7:50. Under året har vår förening gjort en liten namnändring till Skövde kretsen, vars medlemsinkomst utgjorde 31 kronor. På utgiftssidan märks anslag till prisutställning i Falköping, tryckning av minneslista samt betalning av kretsarnas annonsering.

1898 utges en minneslista i 1000 ex tryckt föregående år till en kostnad av 35 kr. Den såldes för 10 öre st. I samband med minneslistan läser vi ur anteckningar "listan skall i storlek bliva som större skrifpappersark och skulle den anbringas å väggen för att vara biägaren för ögonen på det att intet av vikt må försummas (referat ur Sv. Bitidning)". Lewren erhåller statsanslag om 300 kr för bistudier i Damark och Tyskland. Den 27 november fattas enhetligt beslut om att föreningen skulle ansluta sig till "Sveriges Allmänna Biodlareförening".

1899 Föreningen anordnar utställning i Skövde badhus då 36 utställare visade 128 olika utställningsföremål. Detta år synes vara vår förenings första självständiga år efter kretsbildningen. Samtliga kretsar synes ha övergett moderföreningen, vilket framgår av att endast 7 kr influtit i medlemsavgifter. Medlemsantalet torde nu nedgått till endast 14.

1900-1909 År 1900 utgav Lewren sin handbok i biskötsel, denna röntte från en del håll en kraftig kritik. Lewren blev nervös och torde för en tid ha lämnat vår förening. Vi återfinner honom åter som medlem 1903, tydligt är dock att kontakter funnits under tiden genom inköp av bisamhällen.

Under åren fram till 1909, då vår förening anslöt sig till det år 1907 bildades Skaraborgs läns Biskötareförbund, var aktiviteten mycket måttligt. Medlemsantalet var mycket lågt, men ekonomin var det inget fel på. De årliga anslagen från Hushållningssällskapet tillfördes kassan varje år, varför rikliga anslag lämnades till inköp av bin. Det var krainer och hedbin som dominerade inköpen.

Vår förening kan anteckna sig som huvudorsaken till att vårt nuvarande Länsförbund bildades. Hushållningssällskapets anslag om 300 kr årligen utbetalades till vår förening. Länets övriga biodlareföreningar ville givetvis vara med och dela, men se det lyckades inte, varför klagomål framfördes till Hushållningssällskapet. Följden blev att anslaget år 1906 helt indrogs intill dess att länets biodlare enats i en organisation och kommit överens om anslaget fördelning. Ja, så löd Hushållningssällskapets korta men tydliga motivering.

Sedan vår förenings anslutning till Länsförbundet har det varit slut på alla tvistigheter inom biodlarkåren i vårt län. Här skulle väl historiken vara slut, men oändligt mycket av arbete och möda återspeglas i de gamla handlingarna. Nämnas bör vår föreningsbigård som startades 1925 i Boulognerskogen. 1933, den 24 april, var dess saga all och på föreningsauktion försåldes många års materiellt sparande för futtiga 71 kronor. Det är inte utan att vemodet gör sig påmint, oss nutida Biodlare till eftertanke.

Med hopp om overseende av fel och brister i denna måhända allt för korta historik, vill vi avsluta med att så gott sig göra låter, nämna dem som genom åren burit vår Förenings bördor (med reservation för ev. fel).

Ordförande	Sekreterare	Kassör
1911-15 J.H.Dahl	1911-14 J.A.Carlqvist	1911-15 P.A.Renström
1915-18 O.Dahlberg	1914-20 A.Jungqvist	1915-18 E.Johansson
1918-23 J.H.Dahl	1920-27 M.Palmgren	1918-19 Cellman
1923-28 A.Larsson	1927-34 E.Lindberg	1919-34 J.A.Blomé
1928-34 J.A.Blomé	1934-37 G.Hedberg	1934-42 J.Lindstein
1934-50 E.Lindberg	1937-42 G.Bergling	1942-52 G.Bergling
1950-54 F.Nordberg	1942-47 E.Ryden	1952 valdes nuvarande
1954-66 E.Thorsell	1947-49 F.Nordberg	kassören J.Larsson
1966 valdes nuvarande	1949-51 E.Ryden	
ordföranden K.Edén	1951-52 B.Edvardsson	
	1952 valdes nuvarande	
	sekr. B.Björk	

Till ovanstående kan erinras om en lång rad styrelsefunktionärer som under många år nedlagt ett mycket förtjänstfullt arbete, ett exempel må nämnas B.Edvardsson v.ordf. sedan 1952.

För övrigt kan antecknas att under åren 1900-1911 synes de ledande krafterna inom föreningen ha varit J.A.Blomén och J.A.Carlvist.

Till slut vill vi väl alla önska länets och en av landets äldsta Biodlareföreningar en lång och lyckosam fortsatt tillvaro.

Skövde i augusti 1967
Styrelsen

Medlemsförteckning 1896

- J.W.Leverén (ordf.) skollärare, Väring+
- J.A.Karlvist (V.ordf.)
repslagaremästare, Skövde+
- J.Frydén, skollärare, Grefbeck+
- J.G.Andersson (V.sekr.) lantbrukare,
Tibro+
- Ax.Bagge (kassör) inspektor, Nyborg,
Skövde+
- A.Th.Wahlström (sekret.) förste lärare,
Skövde+
- A.Österberg, vagnsmörjare, Skövde+
- P.A.Lindgren, stationskarl, Skövde+
- P.Renström, Skövde+
- J.A.Johansson, lantbrukare, Skövde+
- A.Bondesson, skollärare, Götlunda+
- J.O.Svensson, lantbrukare,
Sikatomten, Frösve+
- Alb.Svensson, lantbrukare,
Sikatomten, Frösve+
- Loh.Svensson, banvakt, Väring+
- A.Engström, lantbrukare, Säter,
Frösve+
- A.R.Nyländer, fabrikör, Bankälla,
Väring+
- Gustaf Andrén, skollärare, Tibro+
- G.Andersson, lantbrukare, Lilleg.
Versås+
- P.A.Fredholm, lantbrukare,
Korsberga+
- J.A.Karlsson, lantbrukare, Forsby,
Igelstorp+
- G.Björsell, lantbrukare, Hafstena,
Skövde+
- E.Friman, lantbrukare, Uddagården,
Skövde+
- A.W.Röing, kassör, Karlsborg+
- G.Dahlgren, inspektor, Åreberg+
- Ad.Lindkvist, handlande, Skövde+
- J.Karlsson, skomakare, Mörke,
Skövde+
- K.Åkerberg, lantbrukare, Knista,
Igelstorp++
- Evald Söderqvist, lantbrukare, Horsås,
Skövde++
- G.Pettersson, lantbrukare, Piggatorp,
Igelstorp++
- T.W.Grönvall, major, Suntetorp,
Igelstorp++
- Adolf Molander, fabrikör, Billingsfors,
Frösve++
- J.L.Larsson, skomakare, Korsberga++
- C.B.Frejd, smedmästare, Stenstorp++
- J.A.Engström, fabrikör, Brostorp,
Frösve++
- J.Lundgren, skollärare, Mariestad++
- A.Ewert, direktör, Sjötorp, Skövde++
- J.Södergren, direktör, Claestorp,
Skövde++
- Th.Ljunggren, läroverkskollega,
Skövde++
- A.G.Wernqvist, fiskeriinspektör, Hjo++
- J.Engstrand, mjölnare, Igelstorp++
- C.J.Johansson, snickare, Skövde++
- W.Larsson, vetrinär, Skövde
- Th.Engnell, disponent, Skövde

- A.Dahlgren, trädgårdsmästare, Suntedorp, Igelstorp
- A.Andersson, lantbrukare, Rådened, Stenstorp
- K.Andersson, inspektor, Djurström, Versås
- Ernst Lundell, lantbrukare, Torestorp, Vreten
- C.Wennborg, inspektor, Carlsro, Skövde
- S.A.Sellman, vagnsmörjare, Skövde
- A.Lagerqvist, skomakare, Våmb, Skövde
- A.G.Bergström, målaremästare, Skövde
- J.F.Johansson, lantbrukare, Töreboda
- A.W.Ekstrand, skollärare, Frösve
- C.T.Ljunggren, trädgårdsmästare, Skövde
- C.Olsson, lantbrukare, Ingebrotomten, Skövde
- P.Gislén, trädgårdsmästare, Hafstena, Skövde
- A.G.Fröding, kapten, Hjo
- Augusta Lundqvist, fru, Dala, Borgunda
- C.J.Karlén, handlande, Skultorp
- J.Eriksson, skomakare, Igelstorp
- E.A.Jonsson, Versås
- J.N.Norling, lantbrukare, Kliened, Frösve
- C.H.Beckman, godsägare, Sörbylund, Skövde
- C.J.Edin, kopparslagare, Karlslund, Tibro
- B.J.Persson, banmästare, Karlsborg
- J.Lundell, skräddaremästare, Locketorp, Väring
- E.W.Fischer, länsman, Segerstad, Stenstorp
- Göta Fischer, fröken, Segerstad, Stenstorp
- A.Forsman, skollärare, Trästena, Fägred
- J.Jansson, lantbrukare, Öhm, Skövde
- C.W.Jacobsson, Skattegården, Igelstorp
- L.J.Persson, lantbrukare, Hafstena, Skövde
- Aug.Blom, Sjogerstad, Stenstorp
- R.Träff, skomakare, Noltorp, Igelstorp
- And.Kjellgren, skollärare, Granvik, Karlsborg
- Joh.Svensson, lantbrukare, Östergården, Väring
- A.O.Arvidsson, lantbrukare, Heagården, Väring
- Fred.Lundström, skollärare, Fridened
- C.A.Pettersson, handlande, Igelstorp
- S.P.Svensson, Frökullen, Igelstorp
- J.Leander, lantbrukare, Svenstorp, Igelstorp
- N.Rydén, trädgårdsmästare, Knista, Igelstorp
- K.N.Karlsson, skomakare, Mölltorp
- E.Johansson, mejerist, Låstad
- C.A.Jonsson, lantbrukare, Frösve
- Alfr.Pettersson, lantbrukare, Ledsgården, Axvall
- P.A.Carlbäck, murare, Locketorp, Skövde
- P.Hjærtstrand, lantbrukare, Gärdesboda, Töreboda
- Lars Larsson, lantbrukare, Gärdesboda, Töreboda
- P.G.Persson, Zackrisberg, Fägred
- C.Frösling, lantbrukare, Herreqvarn, Frösve
- G.Silfversvärd, baron, Nolheden, Stenstorp
- A.Molin, skollärare, Skövde
- Aug.Brandqvist, lantbrukare, Björstorp, Igelstorp
- Aug.Johansson, lantbrukare, Törestorp, Skultorp
- B.Pettersson, orgelbyggare, Locketorp, Väring
- J.H.Dahl, typograf, Ekskogen, Skövde

- J.Norlin, Forsby, Skövde
- A.Persson, Fredsberg
- G.Johansson, Spånhult, Grefbäck
- O.G.Thorén, skollärare, Kafås
- C.G.Johansson, trädgårdsmästare, Ulfhult
- Axel Svensson, Sikatomten, Frösve
- C.G.Jonsson, banvakt, Töreboda
- J.P.Pettersson, Skövde
- Evald Johansson, lantbrukare, Horn, Väring
- F.G.Hoffman, Horsås, Skövde
- C.j.Svensson, mjölnare, Vassbacken, Moholm
- Joh.Molin, kronojägare, Skultorp
- W.Strandberg, länsträdgårdsmästare, Skövde
- Os.Cedergren, trädgårdsmästare, Fimmerstad, Moholm
- J.A.Ekvall, Olofsberg, Tibro
- G.A.Wallin, murare, Skövde
- Joh.Andersson, befallningsman, Blastorp, Skultorp
- Högman, komminister, Götlunda, Tidan
- H.Andersén, mekanikus, Skövde
- J.A.Andersson, trädgårdsmästare, Skövde
- C.J.Hansson, Kappetorp, Wimmerby
- Johan Blomqvist, Gunabyås, Sexdrega
- Hjalmar Kärrberg, Loringa, Skultorp
- A.Svensson, Stensgården, Lerdala
- A.Karlsson, Stensgården, Lerdala
- C.Johansson, Versås
- E.Wikström, Refshult, Igelstorp
- E.L.Larsson, Moholm, Ulstorp
- Aug.Bergsten, Stenstorp

Falköpings Kretsafdelning

- E.Högberg, poliskonstapel, Falköping (kassör)+
- J.Sundberg, Falköping+
- A.T.Westerberg, med.doktor, Falköping
- C.A.Johansson, Ranten
- P.J.Torstensson, Friggeråker, Ranten
- C.A.Johansson, Långholmen, Falköping
- J.A.M.Ekblad, maskinarbetare, Ranten
- P.A.Johansson, åkare, Falköping
- G.Johansson, sånglärare, Falköping
- C.J.Sandberg, banvakt, Falköping
- A.Persson, lantbrukare, Påverås, Falköping
- K.Källén, skollärare, Korpegården, Karleby
- A.G.Johansson, landstingsman, Lillegården, Skår
- H.A.Heinrici, godsäg.Viken, Falköping
- F.J.Öberg, lokomotivförare, Ranten, Falköping
- S.J.Börjesson, skräddaremästare, Falköping
- N.Jönsson, mjölnare, Viken, Falköping
- P.J.Fast, lantbrukare, Karlsberg, Falköping
- J.Fr.Svensson, Åttagården, Falköping
- Alfr.Johansson, lantbrukare, Luttra, Falköping
- P.Helander, kontraktsprost, Falköping
- J.Johansson, bleckslagare, Kittelstorp
- J.A.Nordin, smedsmästare, Ranten
- S.Johansson, lantbrukare, Stensholmen, Vartofta
- G.A.Bobeck, eldare, Mösseberg, Ranten
- A.Selander, skollärare, Floby, Sörby, (ordförande)
- A.Larsson, Jungfrugården, Slättäng
- R.Andersson, lantbrukare, Klockaretomten, Falköping

- K.Fredriksson, Kristofferhemmet, Sandhem
- J.A.Hansson, stationsinspektor, Vartofta
- S.N.Fridén, skollärare, Slöta, Vartofta
- A.P.Svensson, byggmästare, Falköping
- F.Odén, snickare, Falköping
- A.P.Andersson, trädgårdsmästare, Åkatorp, Falköping
- J.A.Johansson, lantbrukare, Berg, Torbjörntorp
- Linus Olsson, snickare, Broddarp, Vårkulma
- G.W.Lundin, bokhandlare, Falköping
- J.A.Ahlberg, sergeant, Falköping
- Frans Nilsson, trädgårdsmästare, Stora Bjurum
- Sven Jonsson, Baltorp, Torbjörntorp
- A.G.Sandgren, skollärare, Sandhem
- Nils Jönsson, snickare, Viken, Falköping
- A.Bredholm, Grolanda
- Ivar Åberg, Sörgården, Fridene
- A.P.E.Engström, Näs, Slättäng

Lidköpings kretsafdelning

- A.P.Larsson, nämndeman, Broddetorp
- B.H.Sandberg, inspektor, Lindärfva
- E.G.Dahlqvist, skollärare, Vinköl
- Chr.Carlsson, handlande, Götened
- A.P.Blomqvist, skollärare, Råda, Lidköping (ordförande)
- Fred.Nohlin, lantbrukare, Häggened, Lidköping
- Os.Friberg, lantbrukare, Vinninga
- W.Sundberg, lantbrukare, Vinninga
- O.Bolin, inspektor, Margretelund, Lidköping (kassör)
- L.J.Johansson, maskinist, Hollltorp, Vinninga
- G.Bengtsson, lantbrukare, Bosg. Medelplana
- A.J.Skall, skräddare, Herene, Bronäs
- S.Th.Augustsson, Härjevad, Saleby
- S.P.Larsson, lantbrukare, Karlsberg, Råda
- Alb.Ljungström, skollärare, Salem, Ulfstorp+
- Aug.Johansson, trädgårdsmästare, Dalvik, Vinninga
- K.W.Berglund, lantbrukare, Hästhagen, Örslösa
- H.Friberg, lantbrukare, Sjöqvarn, Kållängen
- R.Börjesson, stationsbokhållare, Vedum
- Adolf Svensson, Klo, Halfås
- C.G.Lundin, Bigården, Örslösa

Mariestads kretsafdelning

- H.Amnéus, landskamrerare, Mariestad
- J.Lundgren, skollärare, Mariestad++
- J.T.Johansson, Leksberg
- Carl Risén, lantbrukare, Jula
- J.M.Ahl, skollärare, Ekbyvall
- P.Lundkvist, skollärare, Ekbyvall
- S.Bäckström, syssloman, Mariestad
- A.Nordin, skollärare, Mariestad
- Aug.Söderberg, trädgårdsmästare, Mariestad
- A.P.Lidén, skollärare, Ullervad, Mariestad
- G.Sjö, lantbrukare, Lugnås
- A.Persson, skollärare, Utby, Jula

- S.L.Nilsson, skomakare, Segerstad, Jula
- C.Alm, banmästare, Mariestad
- A.G.Löfgren, trädgårdsmästare, Säby, Mariestad
- A.Johansson, urmakare, Fors, Mariestad (kassör)
- Clas Persson, lantbrukare, Björkenäs, Jula
- Frans Johansson, Ullervad, Mariestad (ordförande)
- A.S.Larsson, lantbrukare, Utby, Jula
- Sv.Johansson, lantbrukare, Eklunda, Jula
- W.Johansson, lantbrukare, Norra Löfåsen, Jula
- Emil Svensson, lantbrukare, Fors, Mariestad
- A.Blomqvist, Mariestad

Hova kretsafdelning

- A.Friberg, stationsmästare, Finnerödja+
- C.J.Adamsson, trädgårdsmästare, Hofva (kassör)
- J.E.Jansson, byggmästare, Hofva (ordförande)
- G.Granat, lantbrukare, Hofva
- J.G.Andersson, lantbrukare, Finnerödja
- L.E.Jansson, lantbrukare, Åsterud, Hofva
- O.T.Malmberg, lantbrukare, Finnerödja
- J.G.Tiberg, lantbrukare, Värpe, Hofva
- A.J.Eriksson, handlande, Elgarås
- TH.Johansson, bokhållare, Elgarås

++ = ingick som medlem under år 1893.

+ = var med vid bildandet av föreningen i Skövde den 17/12 1892.

Några reflektioner kring honungsskörden.

Honungen är biodlarens lön för mödan, hur har då lönen varit under de år som gått? Ja svaret måste bli mycket växlande och i genomsnitt mindre än vad vi kunnat vänta oss. Med hänsyn till vår förenings geografiska läge borde skördarna bli båda jämna och goda. Så synes inte fallet vara, det finnes statistik sedan 1921. Men först några ord om vad som föranleder tankar om god skörd. Vi ligger i anslutningen till det blomsterrika Billingen med tidigt och gott vårdrag. Jordmånen ligger till stor del på kalk, vilken brukar innebära de bästa förutsättningar. Sommardraget är tillsynes rikligt med maskros, fruktträd, hallon och vitklöver. Andra dragväxter som är av värde i trakten är: Salixarterna, lönn, hästhov, vit- och blåsippar, blåbär, brakved, mjölkört, sötväppling, (ljung), samt ängens alla övriga blomster. Vi skall väl ej heller glömma vårdraget, framför andra hassel. Den har vi i rikliga mängder i anslutning till berget.

Slutligen kan vi väl enas om att även rapsen och rybsen på senare år har blivit en faktor att räkna med.

Så över till några siffror, vi kan omedelbart se att skörden under ett fåtal år blivit synnerligen god. Rekordåret är alltså 1925 då genomsnittsskörden blev 23,5 kg per samhälle. Året näst därefter är 1959 med 23,3 kg. Som synes är det långt mellan de goda åren. Övriga bra år har varit 1957 med 17,5 kg, 1958 16,3, 1961 17,6, samt slutligen 1963 med 19,9 kg.

Under samma period har ej mindre än 12 år givit mindre än 10 kg i genomsnitt. Bottenrekord 1922 med endast 4,2 kg i genomsnitt. I samband härmed är det märkligt vad bina ransonerade honungsskörden under kriget: 1943 8,9 kg, 1944 6,7 kg, 1945 7,8 kg, samt slutligen 1946 6,6 kg per samhälle. Ser vi skördeutfallet i tioårsperioder från 1927 så är det anmärkningsvärda resultat särskilt de tre sista perioderna. Perioden 1927-1936 gav 11,2 kg i genomsnitt, åren 1937-1946 gav 9,9 kg. 1947-1956 gav 12,5 kg, samt till sist 1957-1966 hela 16,5 kg per samhälle.

Att skördarna blivit större de senare åren är mycket glädjande, men vari ligger förklaringen?
Har vi blivit bättre biodlare?

Förvisso har vi det, åren ger lärdom. De mindre intresserade biodlarna har slutat sin hobby vilket bidragit till jämnare resultat.

Har bistammen blivit bättre?

Så borde det nog vara, många år av arbete i avelsfrågan borde ju ge ett om än litet resultat i rätt riktning.

Har sommarvädret varit gynnsammare för bina?

Här är väl bäst att höra vad folk säger, tänk vilka vackra somrar det var förr i världen. Det ligger väl något i det.

Har dragförhållandena blivit bättre?

Svaret blir nog mera tveksamt, förbättrande faktor är väl oljeväxterna, men utjämnande faktor är väl här jordbrukets rationalisering. Vem minns inte förr de blommande klöverfälten med rikligt inslag av alsikeklöver. Till den negativa sidan hör väl de kemiska bekämpningsmedlen. Det är tyvärr allt för ofta det kommer fram en flaska "Toxidol eller liknande" i någon trädgårdstäppa.

Vi tror att dragförhållandena i stort sett är oförändrade genom åren. Kvar står då bara att vi sköter våra bin bättre. Håller vi på i den takt vi börjat nu, så kommer medelskörden att om trettio år att ligga vid eller omkring 1925 års rekordskörd, detta sett som ett önsketänkande. Summeringen av honungsskörden blir att våra föreningsmedlemmar äro goda och framåtsträvande biodlare, ständigt vakna för nya idéer till sitt eget och föreningens bästa.

Skövdes Biodlareförening 100 år.

I Väring fanns en skollärare, vid namn J.W.Lewerén. Han var en hängiven och framsynt biodlare. Den 17 december 1892 samlade han och inspektor Bagge på Suntetorp ett antal biodlare i Skövde folkskola för att om möjligt bilda en biodlareförening i Skövde. Till detta möte kom det deltagare från så skilda delar av länet som t.ex. Finnerödja, Falköping, Tibro, Vårsås, Korsberga med flera orter. En förening bildades och inga delade meningar fanns om att kalla föreningen för SKARABORGS LÄNS BISKÖTAREFÖRENING.

Föreningsavgiften per år föreslogs till 50 öre, vilket också fastställdes. Av många ansågs avgiften vara för hög, varför många ej anslöt sig vid detta möte. De 28 som antecknade sig för medlemskap, röstade fram en styrelse som bestod av ordf.J.W.Lewerén, sekr.J.Frydén, Grevbäck, kassör A.Bagge, Suntetorp. Övriga i styrelsen var J.W.Andersson Tibro, A.Ljungström, Sparlösa och A.Eriksson, Vårsås. Så bildades den första biodlareföreningen i länet.

Stadgar antogs om utannonserade möten per år. Det blev en rivstart för föreningen som snart fick ett stort medlemsantal. Redan 1895 anordnades en biutställning i Skövde. Under de två år som gått hade medlemsantalet ökat våldsamt och närmade sig nu 200. Nu kom förslaget att bilda kretsar. Falköping kom först, där ett 60-tal biodlare mötte upp i juni 1895. Lewerén var där och höll föredrag. Efter hans framträdande bildades kretsen med 42 medlemmar. Redan från början var föreningen inställd på ett länsomfattande arbete. Kretsbildningen fortsatte 1896, i maj bildades Mariestadskretsen och i juni var det Lidköpings och Hovas tur. Redan i starten sökte biskötareföreningen anslag av Hushållningssällskapet. Ansökan vann gehör och ett anslag på 200:- årligen beviljades. 1895 betalades det första ut. Räknet i dagens penningvärde var det ett enormt anslag. Det var Kranierbin och även Hedbin som hölls och odlades. Vid ett tillfälle inköptes 12 samhällen för 76:- för stammens bevarande. 1898 erhåller Lewerén ett statligt anslag om 300:- för bistudier i Danmark och Tyskland. Samma år den 27 november fattas ett beslut om att föreningen ska ansluta sig till "Sveriges allmänna Biodlareförening". År 1899 är Skövde en självständig förening. De tidigare kretsarna har bildat egna föreningar och medlemsantalet är nu endast 14.

1907 bildades Skaraborgs läns Biodlareförbund och 1909 anslöt sig Skövde.

Hushållningssällskapet anslag var nu 300:- årligen. Övriga föreningar ville naturligtvis vara med och dela på denna summa, vilket Skövde inte hade förståelse för. Klagomål framfördes

till Hushållningssällskapet och följderna blev att anslaget år 1906 hölls inne tills länets biodlare enats om fördelningen bland föreningarna.

En föreningsbigård fanns i Boulognerskogen mellan åren 1925-33. Sedan dess har föreningen, liksom andra föreningar, haft sina toppar och dalar. Medlemsantalet har varierat. Efter krigsslutet blev det exempelvis en markant ökning från 40 st, upptill nära 120 i början på 50-talet. I mitten av 60-talet var siffran nere mellan 80 och 90 medlemmar och ökade åter till över 100, med som mest 113 medlemmar år 1986. Efter årsmötet 1987 lämnade några medlemmar föreningen, på grund av att Buckfaststammen introducerades på föreningens parningsplats Gruvesäter. Där hade förut den gula stammen hållits sedan parningsplatsen kom till 1980. Enligt den sista datalistan över antalet medlemmar stannar siffran på 84. Men jag undrar om det inte är färre. För många är nog de, inte bara i Skövdes förening, som ställt pusten på hyllan, sedan statsmakterna ålagt varje biodlare att deklarerat sitt bi-innehav, inga bi-inkomster här inte! Synd är det i alla fall att inte dessa orkat övervintra. För vad allt tyder på blir det nog bara detta år, innan biodlare med mindre antal samhällen, blir skattepliktiga. Föreningen har lyckan att ha en klubbstuga belägen på bergssluttningen nedanför Billinge hus. 1978 skrevs kontrakt med Skövde kommun som är klubbstugans ägare. Stugan renoverades 1987. Torsten Andersson och Jan Gustavsson var de två som drog de tyngsta kärrlassen med detta jobb.

Sedan starten har det varit öppet hus varje torsdagskväll, från början av maj till början av september, med båda programlagda och improviserade aftnar. Besök från andra av länets föreningar har förekommit, men önskvärt vore att fler hittade vägen till oss. Inbjudningarna har varit många.

En del namn har nämnts på medlemmar, som gjort att föreningen kunnat bli så gammal och att vi nu kan fira 100-årsjubileum. Låt mej ta några ytterligare som t.ex. Bertil Björk, som inte längre finns ibland oss, men vars namn för alltid står i våra böcker. Han började som sekreterare 1952 och skrev sina protokoll med en kraftfull stil och raka staplar. Följer man bokens sidor blad efter blad genom åren är det rörande att se hans sista anteckningar, som är spretiga och vittnar om en gammal hands darriga stil. Efter 33 år i styrelsen och som sekreterare i 31, lämnade Bertil Björk över protokollsboken den 15 oktober 1983. Han hade då för sista gången avslutat sitt protokoll med: VIDARE FÖREKOM EJ, DAG SOM OVAN. B.Björk. Den fortfarande aktive, numera hedersmedlemmen, Börje Edwardsson avtackades vid årsmötet 1986 då han efter 35 år i styrelsen tyckte att han gjort sitt. Då hade han innehaft olika poster i styrelsen och avslutat med att vara ordförande i 4 år. Börje ingår naturligtvis i jubileumskommittén. Så därför för att hedra både honom och SKÖVDE BIODLAREFÖRENING, kom till vår utställning och mässa lördagen den 22 augusti, då vi på Helensgården i Skövde från klockan 10 till 14 visar honungshantering och utställning om biodling genom hundra år. Väl mött till, som vi hoppas, en festdag!

Och så till de, som förhoppningsvis, kommer att fira föreningens 200 årsdag vill jag bara tala om att sommaren 1992 innebar ett rekord. I varje fall för undertecknad. Efter en kall vår var

inte vårgenomgången på mina 9 samhällen klar förrän den 18 maj. Trots detta slungade jag för första gången rekordtidigt, den 4 juni. Jag har sedan dess slungat ytterligare 3 gånger och den dag som i dag är, alltså den 23 juni då detta skrivits, är draget oförminskat.

SKÖVDE BIODLAREFÖRENING
gn Runo Sundberg

Ordförande	Sekreterare	Kassör
1911-15 J.H.Dahl	1911-14 J.A.Carlqvist	1911-15 P.A.Renström
1915-18 O.Dahlberg	1914-20 A.Jungqvist	1915-18 E.Johansson
1918-23 J.H.Dahl	1920-27 M.Palmgren	1918-19 Cellman
1923-28 A.Larsson	1927-34 E.Lindberg	1919-34 J.A.Blomén
1928-34 J.A.Blomén	1934-37 G.Hedberg	1934-42 J.Lindstein
1934-50 E.Lindberg	1937-42 G.Bergling	1942-52 G.Bergling
1950-54 F.Nordberg	1942-47 E.Ryden	1952-77 J.Larsson.
1954-66 E.Thorsell	1947-49 F.Nordberg	1977-85 W. Bränberg
1966 -81 K.Edén	1949-52 E.Ryden	
1981-86 B. Edwardsson	1951-52 B.Edvardsson	
	1952-83 B.Björk	
1986-89 A. Lövgren	1983-85 A. Nilsson	1985-88 A. Nilsson
1989-92 R. Sundberg	1985-88 B Blomgren	1988-2010 B. Johansson
	1989-90 P. Hoel	
	1990-2000 I. Österwall	
1992-2012 Y. Fasth	2000-09 R. Eriksson	2010- C. L-Thörning
2012- J. Lindgren	2009-2011 N. Wirhammar	
	2011- I-M. Dahl	

Medlemsavgifter genom åren.

1943	4,50 kr	1977	40,00 kr
1951	7,00 kr	1979	60,00 kr
1956	10,00 kr	1981	75,00 kr
1961	12,00 kr	1983	90,00 kr
1968	15,00 kr	1985	100,00 kr
1970	20,00 kr	1986	125,00 kr
1973	25,00 kr	1987	135,00kr
1976	30,00 kr	1996	120,00 kr

Skövde Biodlareförening 100 – 125 år, 1992-2017

Efter det att föreningen firat sitt 100 årsjubileum och valt en ny ordförande flöt verksamheten på i ungefär samma omfattning som tidigare.

Medlemsantalet, som var ca 60 st 1992, hade varit sjunkande under ett antal år och fortsatte att sjunka till 40 medlemmar 2000. Nu börjar dock en ljusning skönjas, föreningens återkommande kursverksamhet för nya biodlare verkade ge resultat. Medlemsantalet har ökat under 15 år i sträck och är nu strax över 100.

Det ökade intresset för biodling har också medfört att bedömningskommittén har fått mer att göra, ca 30 prover om året har lämnats in de senare åren.

År 2000 övergavs bistugan och föreningens verksamhet flyttades till Aspö Gård. Föreningen startade en föreningsbigård. Bin och utrustning inköptes från Hornborga, där en äldre biodlare avyttrade både bin och utrustning. Dessa bin visade sig vara av den arginta sorten och fick placeras på undanskynd plats för drottningbyte. På Aspö fick vi tillgång till ett permanent slugningsrum och 2012 flyttades bigården till nuvarande plats. Vi fick också tillgång till drängstugan där vi nu har förråd m.m. Bigården består av fyra samhällen som bidrar till föreningens ekonomi och fungerar som praktiska övningar för nya odlare.

Att verksamheten flyttades till Aspö Gård har medfört att föreningen fått bättre möjlighet att exponera verksamheten. Aspö har en stor genom-strömning av personer och familjer med intresse för djur och natur. Att nya bostäder nu byggs i området tror vi kommer att öka intresset ytterligare.

Parningsplatsen Gruvesäter uppe på Billingen, som föreningen hade drivit sedan 1985, lades ner 1999. Föreningen har dock bedrivit ett målmedvetet arbete för att förbättra bistammen i området. Detta genom inköp av avelsdrottningar. Medlemmarna har fått hämta larver från dessa. Kursverksamhet i drottningodling har också bidragit till bättre bin i området. Ett arbete som visat sig fungera bra. Nu har de flesta, för att inte säga alla odlare, hanterbara bin. Friparning av bruksdrottningar brukar ge gott resultat.

Ordförande Jan Lindgren håller kurs för nya drottningodlare, här visar han odlingsramens funktioner. Tack vare dessa kurser, vågar nu de flesta av våra aktiva medlemmar, försöka sig på att ta fram egenodlade drottningar. Vi tror att tillgången på bra bin, som är fromma, svärmtröga och flitiga är nyckel till framgång för biodlingen, inte bara i Skövde utan i hela landet.

När förening nu fullbordat sitt 125:e verksamhetsår är det vår förhoppning att den positiva trend som nu råder, skall hålla i sig. Biodlingen behöver få en fortsatt positiv utveckling. Såväl hobby- som yrkesodlare är nödvändiga för att det skall finnas tillgång på pollinatörer i naturen. Inte minst den gröna näringen är och kommer att vara beroende av att vi lyckas. Vi önskar kommande styrelser lycka till med detta arbete.

Föreningen har regelbundet medverkat vid marknader och mässor. Information har getts till skolor för att sprida kunskapen om binas betydelse, inte bara för honung utan för naturen. Blomningens dag på Rånna, skoldagarna i Vakällan Locketorp, Helensmässan och Friskvårdsdagen på Billingen är några exempel.

Bordet står dukat på Helensmässan. Försäljningen kan börja, bara kunderna kommer.

Friskvårdsdagen på Billingen är en uppskattad återkommande begivenhet.

Vår medverkan vid skoldagarna i Vakälla är mycket uppskattad. Barnen får smaka på honung, kolla efter drottningen i visningskupan, prova skyddskläder och inte minst ställa frågor och få svar från erfarna biodlare. Alla frågor går dock inte att besvara, barn kan ställa frågor som inte ens sju vise kan svara på.

Mötesverksamheten på Aspö har visat sig var uppskattat och torsdagträffarna samlar 25-35 deltagare. Särskilt har informationskvällar i olika ämnen uppskattats. Familjeträffen i augusti är också ett återkommande inslag med olika utflyktsmål. För att nämna några så har vi fått information från Allergicenter (om allergi i allmänhet och bigift i synnerhet), humlesafari på Aspö, besök på orkidéängen Nohlmarken i Skultorp, Stora Lycke får & biodling i Lerdala och Logården i Odensåker.

Mycket kaffe blir det.

Korvgrillning vid Logården i Odensåker

Skövde Biodlareförening
Yngve Fasth